
OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2012 Rhif 752 (Cy.102)

Y GYMRAEG, CYMRU

Gorchymyn Bwrdd yr Iaith Gymraeg (Trosglwyddo Staff, Eiddo, Hawliau a Rhwymedigaethau) 2012

<i>Gwnaed</i>	- - - -	7 Mawrth 2012
<i>Gosodwyd gerbron Cynulliad</i>		
<i>Cenedlaethol Cymru</i>	- -	9 Mawrth 2012
<i>Yn dod i rym</i>	- -	1 Ebrill 2012

Mae Gweinidogion Cymru, drwy arfer y pwerau a roddwyd iddynt gan adrannau 146 a 150(5) o Fesur y Gymraeg (Cymru) 2011(1), a pharagraffau 1 a 2 o Atodlen 12 iddo, yn gwneud y Gorchymyn canlynol:

Enwi a chychwyn

1.—(1) Enw'r Gorchymyn hwn yw Gorchymyn Bwrdd yr Iaith Gymraeg (Trosglwyddo Staff, Eiddo, Hawliau a Rhwymedigaethau) 2012.

(2) Daw'r Gorchymyn hwn i rym ar 1 Ebrill 2012.

Dehongli

2.—(1) Yn y Gorchymyn hwn, ystyr “dyddiad trosglwyddo” (“*transfer date*”) yw 1 Ebrill 2012 ac mae cyfeiriadau yn y Gorchymyn hwn at—

- (a) “personau A” (“*persons A*”) yn cyfeirio at bersonau sy'n cael eu cyflogi gan y Bwrdd yn union cyn y dyddiad trosglwyddo ac sydd wedi cael ac wedi derbyn cyn y dyddiad hwnnw gynnig i gael eu cyflogi gan Lywodraeth Cynulliad Cymru;
- (b) “personau B” (“*persons B*”) yn cyfeirio at bersonau sy'n cael eu cyflogi gan y Bwrdd yn union cyn y dyddiad trosglwyddo ac sydd wedi cael ac wedi derbyn cyn y dyddiad hwnnw gynnig i gael eu cyflogi gan y Comisiynydd;
- (c) “personau C” (“*persons C*”) yn cyfeirio at bersonau sy'n cael neu sydd wedi cael eu cyflogi gan y Bwrdd ar unrhyw adeg cyn y dyddiad trosglwyddo ac nad yw eu cyflogaeth yn trosglwyddo i'r Comisiynydd nac i Lywodraeth Cynulliad Cymru o ganlyniad i'r Gorchymyn hwn;

- (d) “cofnodion” (“records”) yn cynnwys cofnodion ysgrifenedig a chofnodion sy'n cyfleu gwybodaeth drwy unrhyw ddull arall.

Trosglwyddo Staff

3.—(1) Ar y dyddiad trosglwyddo bydd personau A yn trosglwyddo i gael eu cyflogi gan Lywodraeth Cynulliad Cymru.

(2) Ar y dyddiad trosglwyddo bydd personau B yn trosglwyddo i gael eu cyflogi gan y Comisiynydd.

Trosglwyddo, yn gyffredinol, eiddo, hawliau a rhwymedigaethau'r Bwrdd

4.—(1) Ar y dyddiad trosglwyddo caiff yr eiddo, yr hawliau a'r rhwymedigaethau a bennir yn yr Atodlen ac yr oedd gan y Bwrdd hawlogaeth iddynt neu yr oedd y Bwrdd yn ddarostyngedig iddynt yn union cyn y dyddiad hwnnw, eu trosglwyddo i Weinidogion Cymru.

(2) Yn ddarostyngedig i erthygl 5, ar y dyddiad trosglwyddo caiff pob eiddo, hawl a rhwymedigaeth arall yr oedd gan y Bwrdd hawlogaeth iddynt neu yr oedd y Bwrdd yn ddarostyngedig iddynt yn union cyn y dyddiad hwnnw, eu trosglwyddo i'r Comisiynydd.

Hawliau a rhwymedigaethau arall sy'n trosglwyddo etc.

5.—(1) Ar y dyddiad trosglwyddo caiff yr hawliau a'r rhwymedigaethau o dan gontractau cyflogaeth personau C neu mewn cysylltiad â'r contractau hynny ac yr oedd gan y Bwrdd hawlogaeth iddynt neu yr oedd y Bwrdd yn ddarostyngedig iddynt yn union cyn y dyddiad hwnnw eu trosglwyddo i Weinidogion Cymru.

(2) Mae unrhyw beth sy'n cael ei wneud cyn y dyddiad trosglwyddo gan y Bwrdd neu mewn perthynas â'r Bwrdd o ran unrhyw berson C neu ei gontract cyflogaeth i'w drin o'r dyddiad hwnnw fel pe byddai wedi ei wneud gan Weinidogion Cymru neu mewn perthynas â hwy.

Mynediad at gofnodion

6.—(1) Pan fo cofnodion yr oedd y Bwrdd yn berchen arnynt yn union cyn y dyddiad trosglwyddo wedi eu trosglwyddo i'r Comisiynydd o ganlyniad i'r Gorchymyn hwn, caiff Gweinidogion Cymru, ar ôl rhoi rhybudd rhesymol—

- (a) edrych ar y cofnodion hynny; a
- (b) cymryd copïau o'r cofnodion hynny neu unrhyw ran ohonynt, neu caniateir i'r copïau neu'r rhannau hynny gael eu darparu iddynt.

(2) Nid yw pŵer Gweinidogion Cymru o dan baragraff (1) yn gymwys i gofnodion sy'n ymwneud â chyflogaeth personau B.

(3) Pan fo cofnodion yr oedd y Bwrdd yn berchen arnynt yn union cyn y dyddiad trosglwyddo wedi eu trosglwyddo i Weinidogion Cymru o ganlyniad i'r Gorchymyn hwn, caiff y Comisiynydd, ar ôl rhoi rhybudd rhesymol—

- (a) edrych ar y cofnodion hynny; a
- (b) cymryd copïau o'r cofnodion hynny neu unrhyw ran ohonynt, neu caniateir i'r copïau neu'r rhannau hynny gael eu darparu iddo.

(4) Nid yw pŵer y Comisiynydd o dan baragraff (3) yn gymwys i gofnodion sy'n ymwneud â chyflogaeth personau A neu C.

(5) Rhaid i'r pwerau a roddwyd gan yr erthygl hon gael eu harfer yn ystod oriau gwaith arferol.

Darpariaeth gyffredinol

7. Nid effeithir ar drosglwyddiadau o eiddo, hawliau a rhwymedigaethau, y rhoddir effaith iddynt gan y Gorchymyn hwn, gan unrhyw ddarpariaeth (o ba natur bynnag y bo) a fyddai fel arall yn atal y trosglwyddiadau hynny neu'n cyfyngu arnynt.

7 Mawrth 2012

Leighton Andrews
Y Gweinidog Addysg a Sgiliau, un o
Weinidogion Cymru

YR ATODLEN

Erthygl 4

Eiddo, hawliau a rhwymedigaethau'r Bwrdd sy'n trosglwyddo i Weinidogion Cymru

RHAN 1

Eiddo

- (a) (a) Y gadair Enigma S21 sy'n dwyn y rhif model E760MF a'r rhif cyfresol 101562;
- (b) eiddo sy'n ymwneud yn unig â phrosiect Bwrdd perthnasol; ac
- (c) pob cofnod ac eithrio cofnodion sy'n ymwneud yn unig â—
 - (i) cytundebau grant a gytunwyd rhwng y Bwrdd a Chymdeithas Cyfieithwyr Cymru;
 - (ii) cytundebau grant a gytunwyd rhwng y Bwrdd a Phrifysgol Bangor;
 - (iii) cyflogi personau B gan y Bwrdd;
 - (iv) gwaith ymchwil a chasglu data a wnaed, neu a gomisiynwyd, gan y Bwrdd mewn cysylltiad â'r defnydd o'r Gymraeg;
 - (v) prosiectau canlynol y Bwrdd—
 - (aa) 'Cymraeg yn y gweithle';
 - (bb) 'Iaith Gwaith';
 - (cc) 'Mae gen ti ddewis';
 - (dd) 'Enwau Lleoedd';
 - (ee) 'Estyn Llaw';
 - (ff) safoni terminoleg yn y Gymraeg;
 - (gg) datblygu a hybu'r defnydd o dechnoleg gwybodaeth drwy gyfrwng y Gymraeg (gan gynnwys geiriaduron ar-lein);
 - (hh) cydlynu a rheoleiddio'r ddarpariaeth o wasanaethau cyfieithu;
 - (vi) gwaith a wnaed gan y Bwrdd i hybu manteision defnyddio'r Gymraeg ymysg y sector gwirfoddol a busnesau;
 - (vii) cynlluniau iaith Gymraeg perthnasol;
 - (viii) gwaith a wnaed gan y Bwrdd gan ddisgwyl y câi swydd y Comisiynydd ei sefydlu; a
 - (ix) ceisiadau am wybodaeth ynghylch unrhyw un neu rai o'r materion a ddisgrifir ym Mharagraffau (i) i (viii), uchod, sy'n geisiadau y mae Deddf Rhyddid Gwybodaeth 2000(2) yn gymwys iddynt.

Dehongli**2. Yn y Rhan hon—**

mae i “cais am wybodaeth” yr un ystyr ag a briodolir i “*request for information*” yn adran 8 o Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth 2000;

ystyr “cynllun addysg Gymraeg” (“*Welsh education scheme*”) yw unrhyw gynllun a baratowyd neu a fabwysiadwyd yn unol â Rhan 2 2 o Ddeddf 1993 ac sy'n ymwneud yn unig â darparu addysg trwy gyfrwng y Gymraeg;

(2) 2000 p. 36.

ystyr “cynllun iaith Gymraeg perthnasol” (“*relevant Welsh language scheme*”) yw unrhyw gynllun a baratowyd neu a fabwysiadwyd yn unol â Rhan 2 o Ddeddf 1993 nad yw'n gynllun addysg Gymraeg; a

ystyr “prosiect Bwrdd perthnasol” (“*relevant Board project*”) yw—

- (a) “Twf”;
- (b) “Mae dy Gymraeg di'n grêt”;
- (c) “Defnydd Cymdeithasol o'r Gymraeg gan bobl ifanc”;
- (d) “Cefnogi partneriaid cymunedol y Bwrdd”;
- (e) “Cefnogi'r Gymraeg mewn cymunedau sydd angen cymorth”; ac
- (f) Cerddoriaeth Gymraeg Gymunedol.

RHAN 2

Hawliau a Rhwymedigaethau

3. Hawliau a rhwymedigaethau sy'n codi mewn cysylltiad ag—

- (a) unrhyw eiddo sy'n trosglwyddo i Weinidogion Cymru yn rhinwedd y Gorchymyn hwn;
- (b) unrhyw brosiect Bwrdd perthnasol; ac
- (c) unrhyw gytundeb grant perthnasol.

Dehongli

4. Yn y Rhan hon—

mae i “prosiect Bwrdd perthnasol” (“*relevant Board project*”) yr un ystyr ag yn Rhan 1; ac ystyr “cytundeb grant perthnasol” (“*relevant grant agreement*”) yw unrhyw gytundeb grant sydd wedi cael ei gytuno gan y Bwrdd er mwyn hybu a hwyluso'r defnydd o'r Gymraeg ac nad yw'n disgyn o fewn unrhyw un neu rai o'r categorïau canlynol o gytundeb—

- (a) cytundebau sy'n ymwneud yn unig â phrosiect 'Estyn Llaw';
- (b) cytundebau â Chymdeithas Cyfieithwyr Cymru;
- (c) cytundebau â Phrifysgol Bangor.

EXPLANATORY NOTE

(*Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Gorchymyn*)

Mae Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011 (“y Mesur”) yn darparu ar gyfer diddymu Bwrdd yr Iaith Gymraeg (“y Bwrdd”) a sefydlu swydd Comisiynydd y Gymraeg (“y Comisiynydd”). Ar ôl ei ddiddymu bydd y rhan fwyaf o swyddogaethau cyfredol y Bwrdd o dan Ddeddf yr Iaith Gymraeg 1993 yn trosglwyddo i'r Comisiynydd o dan y Mesur. Bydd swyddogaeth y Bwrdd o ran hybu a hwyluso'r defnydd o'r Gymraeg o dan adran 3 o Ddeddf 1993 yn trosglwyddo i Weinidogion Cymru

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

yn ogystal ag i'r Comisiynydd. Rhoddir effaith i drosglwyddo'r swyddogaeth i Weinidogion Cymru yn rhinwedd gorchymyn a wnaed gan Weinidogion Cymru o dan adran 154 o'r Mesur.

O ganlyniad i ddiddymu'r Bwrdd a throsglwyddo'i swyddogaethau, mae angen darpariaeth ddeddfwriaethol benodol i ddelio â throsglwyddo staff, eiddo, hawliau a rhwymedigaethau'r Bwrdd. I'r perwyl hwnnw, mae paragraffau 1 a 2 o Atodlen 12 i'r Mesur yn darparu i Weinidogion Cymru bŵer i wneud darpariaeth, drwy orchymyn, sy'n ymwneud â throsglwyddo staff y Bwrdd i'w cyflogi naill ai gan y Comisiynydd neu gan Lywodraeth Cymru a throsglwyddo eiddo, hawliau a rhwymedigaethau'r Bwrdd naill ai i'r Comisiynydd neu i Weinidogion Cymru.

Mae Gweinidogion Cymru yn gwneud y Gorchymyn hwn gan ddibynnu ar y pwerau a ddarperir gan baragraffau 1 a 2 o Atodlen 12 i'r Mesur.

Caiff swydd y Comisiynydd ei sefydlu ar 1 Ebrill 2012 (fe'i diffinnir yn y Gorchymyn fel “y dyddiad trosglwyddo”). Bydd yr aelodau hynny o staff y Bwrdd sydd wedi derbyn cynnig i gael eu cyflogi naill ai gan y Comisiynydd neu gan Lywodraeth Cymru cyn y dyddiad trosglwyddo yn trosglwyddo, ar y dyddiad hwnnw, i'w cyflogwr newydd o ganlyniad i erthygl 3 o'r Gorchymyn hwn.

Bydd y mwyafrif o eiddo, hawliau a rhwymedigaethau'r Bwrdd yn trosglwyddo naill ai i'r Comisiynydd neu i Weinidogion Cymru o dan erthygl 4. Mae erthygl 4(1) yn cyflwyno'r Atodlen i'r Gorchymyn hwn sy'n pennu'r eiddo, yr hawliau a'r rhwymedigaethau yr oedd gan y Bwrdd hawlogaeth iddynt neu yr oedd y Bwrdd yn ddarostyngedig iddynt yn union cyn y dyddiad trosglwyddo, ac a fyddant yn dod yn eiddo, yn hawliau ac yn rhwymedigaethau i Weinidogion Cymru o'r dyddiad hwnnw ymlaen. Yn ddarostyngedig i erthygl 5 bydd pob eiddo, hawl a rhwymedigaeth arall y mae gan y Bwrdd hawlogaeth iddynt neu y mae'r Bwrdd yn ddarostyngedig iddynt cyn y dyddiad trosglwyddo, yn trosglwyddo ar y dyddiad hwnnw i'r Comisiynydd.

Mae erthygl 5 yn gymwys mewn perthynas â chontractau cyflogaeth personau sydd neu sydd wedi bod, cyn y dyddiad trosglwyddo, yn gyflogeion y Bwrdd ac na fydd yn trosglwyddo i gyflogwr newydd o ganlyniad i'r Gorchymyn hwn. Bydd unrhyw hawliau a rhwymedigaethau i'r Bwrdd mewn perthynas â'r cyflogeion a'r cyn-gyflogeion hyn yn trosglwyddo dan erthygl 5(1) i Weinidogion Cymru. Mae erthygl 5(2) yn sicrhau bod unrhyw beth a wnaed gan y Bwrdd neu mewn perthynas â'r Bwrdd mewn cysylltiad â'r person neu â chontract cyflogaeth y person hwnnw i'w drin, ar ôl y dyddiad trosglwyddo, fel pe byddai wedi ei wneud gan Weinidogion Cymru neu mewn perthynas â hwy.

Mae erthygl 6 yn gwneud darpariaeth am hawliau mynediad at gofnodion y Bwrdd a fydd, o ganlyniad i'r Gorchymyn hwn, yn trosglwyddo i berchnogaeth naill ai'r Comisiynydd neu i Weinidogion Cymru ar y dyddiad trosglwyddo.

Mae erthygl 7 yn sicrhau nad effeithir ar drosglwyddiadau o eiddo, hawliau a rhwymedigaethau, y rhoddir effaith iddynt gan y Gorchymyn hwn, gan unrhyw ddarpariaeth (o ba natur bynnag y bo) a fyddai fel arall yn gweithredu i atal y trosglwyddiadau hynny neu gyfyngu arnynt.

Mae Aseiad Effaith Rheoleiddiol wedi ei baratoi ar gyfer y Gorchymyn hwn a gellir cael copi gan yr Uned Iaith Gymraeg, Yr Adran Addysg a Sgiliau, Llywodraeth Cymru, Parc Cathays, Caerdydd, CF10 3NQ.